

**Menedék – Migránsokat Segítő Egyesület
kiemelten közhasznú szervezet**

(1074 Budapest, Rákóczi út 80. Tel.: 322-1502; fax: 479-0272
www.menedek.hu; menedek@menedek.hu)

2003. évi közhasznúsági jelentése

dr. Sik Endre
elnök

SZÁMVITELI BESZÁMOLÓ

ezer forint

Sorszám	Megnevezés	Előző év	Tárgyév
1.	Közhasznú tevékenység összes bevétele	57611	100179
2.	közhasznú célra kapott támogatás	325	207
	– alapítótól	0	0
	– államháztartás más alrendszerétől	325	207
3.	pályázati úton elnyert támogatás	56734	97158
4.	közhasznú tevékenységből származó bevétel	5	2713
	– tagdíj	0	38
	– adomány	5	2675
5.	egyéb bevétel	547	101
6.	Vállalkozási tevékenység bevétele	0	0
7.	ÖSSZES BEVÉTEL	57611	100179
8.	KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉG KÖLTSÉGEI	62199	76077
9.	Vállalkozási tevékenység költségei	0	0
10.	ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	-4588	24102
11.	Adófizetési kötelezettség	0	0
12.	Tárgyévi eredmény	-4588	24102

KIMUTATÁS

a pályázaton elnyert tárgyévi támogatásokról

ezer forint

Pályáztató	Pályázati cél	Elnyert összeg
UNHCR	szociális munka, közösségi program	33060
UNHCR Regionális program	kompetenciafejlesztés	17802
PHARE Pedagógus-továbbképzés	menekült gyerekek oktatása	5395
PHARE SGBV	erőszak megelőzés, monitorozás	17631
PHARE Pszichoszociális program	pszichoszociális segítségnyújtás	8889
IOM	kutatás kísérő nélküli kiskorúakról	8501
BM	jogvédelem, szociális munka	4000
Soros Alapítvány	akkreditáció	670
ECRE	támogatás szervezéshez	412
Fővárosi Önkormányzat	programok menekült gyerekeknek	498
Fővárosi Szociális Közalapítvány	nyári tábor gyerekeknek	200
GYISM	nyári tábor gyerekeknek	100

A KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉG KÖLTSÉGEI

ezer forint

		Előző év	Tárgyév
1.	Anyagjellegű ráfordítás	41583	57038
2.	Személyi jellegű ráfordítások	20280	18291
	– bérek, megbízási díjak	14353	10823
	– személyi jellegű	1202	3775
	– személyi jellegű költségek közterhei	4725	3693
3.	Értékcsökkenési leírás	0	0
4.	Egyéb költségek, ráfordítások	336	748
5.	Szervezet által nyújtott támogatások	0	0

MÉRLEG

ezer forint

		Előző év	Tárgyév
1.	A. Befektetett eszközök	0	0
2.	I. Immateriális javak	0	0
3.	II. Tárgyi eszközök	0	0
4.	III. Befektetett pénzügyi eszközök	0	0
5.	B. Forgóeszközök	5185	28454
6.	I. Készletek	0	0
7.	II. Követelések	742	908
8.	III. Értékpapírok	0	0
9.	IV. Pénzeszközök	4443	27546
10.	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	5185	28454
11.	C. Saját tőke	4759	27264
12.	I. Induló tőke	0	0
13.	II. Tőkeváltozás	4759	27264
14.	– ebből tárgyévi eredmény	-4588	24102
15.	D. Tartalék	0	0
16.	E. Céltartalék	0	0
17.	F. Kötelezettségek	426	1190
18.	I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
19.	II. Rövid lejáratú kötelezettségek	426	1190
20.	FORRÁSOK ÖSSZESEN	5185	28454

SZAKMAI BEMUTATÁS

A Menedék – Migránsokat Segítő Egyesület 1995 januárjában alakult civil kezdeményezésként. Az Egyesület állami intézményektől független, nonprofit, 2001 óta kiemelten közhasznú szervezetként működik.

Küldetés: a Magyarországon élő migránsok szakszerű támogatása, a közvélemény tájékoztatása az országot érintő migrációról és a menekültügyi szakma képviselői közti párbeszéd fenntartása.

Célok

- A nemzetközi vándorlásban részt vevő személyek (migránsok), különösen a nemzetközi védelemre szoruló személyek (menedéket keresők, menekültek, ideiglenes védelem alatt állók, befogadottak), továbbá a külföldi munkavállalók és bevándorlók társadalmi képviselője
- A Magyarországon maradni szándékozó migránsok, menekültek jogi, társadalmi, kulturális integrációjának segítése célzott programokon, projekteken keresztül
- A migránsok érdekeinek és jogainak helytálló képviselője a politikai, az igazgatási, a kormányzati és az önkormányzati szervezetek előtt, valamint a tömegtájékoztatásban
- Együttműködés kialakítása és fenntartása a hasonló célokért tevékenykedő egyéb társadalmi szervezetekkel

Tevékenységi terület

- Az emberi és állampolgári jogok védelme
- A magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység
- Szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása
- Tudományos tevékenység, kutatás
- Nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés
- Kulturális tevékenység
- Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése
- Az euroatlanti integráció elősegítése

Eddig elért eredmények

- A Magyarországon tartózkodó menekültek társadalmi integrációját segítő szociális, információs és mentálhigiénés programok szervezése, koordinálása (folyamatos)
- Közösségi szobák működtetése menekülteket befogadó állomásokon (folyamatos)
- A migránsok jogairól szóló információs broszúrák összeállítása, sokszorosítása és országos terjesztése (folyamatos)
- Az „Oltalomkeresők” című, évente tíz alkalommal megjelenő, migrációs hírekkel foglalkozó hírlevél szerkesztése, kiadása és terjesztése (folyamatos)
- Képzési hálózat kialakítása és képzési programok szervezése 11 EU-csatlakozás előtt álló országban, amelyek a menekültekkel foglalkozók szakmai kompetenciáját erősítik (folyamatos)
- Tanár-továbbképzés oktatási anyagának (képzési anyag, CD-Rom) kidolgozása a menekült gyerekek neveléséről (2003)
- Négy közép-európai országra kiterjedő nemzetközi jogi tanácsadó szolgálat felállításával és működtetésével foglalkozó projekt koordinálása (1998–2000)
- Menekültek és más migránsok által igénybe vehető ingyenes jogsegélyszolgálat szervezése és működtetése Budapesten és vidéki városokban is (1995–1998)
- Kapcsolatépítő és együttműködési program szervezése 23 budapesti önkormányzat migrációs ügyekkel foglalkozó tisztviselői számára (1996)

SZERVEZETI MŰKÖDÉS

A működés bemutatása

Az Egyesület különböző programokat és projekteket működtet, amelyeknek fő célja a migránsok integrációjának elősegítése: szociális esetmunka és közösségi munka program, pszichoszociális segítségnyújtás, regionális kompetenciafejlesztő program, „Oltalomkeresők” hírlevél kiadása.

Szervezeti felépítés

Az Egyesület legfőbb szerve, stratégiai csapata a közgyűlés, amelynek nevében az elnökség irányítja az Egyesület munkáját. Tisztségviselői: elnök, alelnök, elnökségi tagok, titkár, a Felügyelő Bizottság elnöke és tagjai, a közgyűlés döntése értelmében létrejött munkacsoportok és a helyi csoportok vezetői/tagjai. A stratégiai csapatnak alárendelten dolgozik az operatív stáb és az „Oltalom” hírlevél lapszerkesztője.

Munkatársak, operatív csapat

A programok, projektek megvalósításán 12 főállású munkatárs dolgozik az Egyesület Rákóczi úti irodájában, valamint külső helyszíneken. Az operatív csapat vezetője az igazgató, az ő helyettese a gazdasági vezető. Két nagy programot egy-egy programvezető irányít, velük egy, illetve öt beosztott munkatárs dolgozik. A programok zavartalan működésének hátterét a gazdasági vezető, az irodavezető, a könyvelő és a pályázatíró biztosítja.

Belső működési rend

A legfőbb döntéshozó szerv a *közgyűlés*, amely évente két rendes ülést tart. Kizárólagos hatásköre van az alapszabály megállapítása és módosítása tekintetében, az éves feladatterv és költségvetés, az elnökségi beszámoló, az éves teljes beszámoló és a közhasznúsági jelentés elfogadásában, feloszlásról, vagy más szervezetbe tömörülésről való döntésben, tagfelvételen és -kizárásban, valamint bármely, az Egyesület profiljába vágó kérdés megtárgyalásában.

Két közgyűlés közötti időszakban az *elnökség* dönt minden olyan kérdésben, amely nem tartozik kizárólag a közgyűlés hatáskörébe. Az elnökség szükség szerint, de legalább negyedévente ülésezik. Döntéseiről, intézkedéseiről a következő közgyűlésen az elnökség köteles beszámolni.

A háromtagú *Felügyelő Bizottság* az Egyesület törvényes működésére felügyel. Tagjait a közgyűlés választja meg.

Az igazgató közvetlenül a közgyűlésnek köteles szakmai és pénzügyi beszámolót adni az Egyesület programjairól.

PROGRAMJAINK 2003-BAN

Menekültek magyarországi integrációja

Támogató: ENSZ Menekültügyi Főbiztosság Magyarországi Képvisellete

Az Egyesület irodáiban, valamint menekülteket befogadó állomásokon és közösségi szállásokon szociális munkások foglalkoznak a hozzájuk forduló migránsok problémáival. Munkájuk során segítséget nyújtanak a menekültügyi hatóságokkal és az önkormányzatokkal való kapcsolatfelvételben és kapcsolattartásban, valamint a lakhatási, munkavállalási és tanulási lehetőségek felkutatásában. A szociális munkások kapcsolatban állnak más civil és önkormányzati szervezetek szakembereivel, akikkel szükség esetén közösen dolgoznak egy-egy probléma megoldásán.

Az Egyesület rendszeresen tart klub- és csoportfoglalkozásokat menekültek számára, ahol a szociális munkások mellett önkéntes segítők is dolgoznak. A klubfoglalkozásokon kívül alkalmanként nagyobb közösségi programokat is szervezünk: nyári gyerektábort, kulturális rendezvényeket, sporteseményeket.

A program célja, hogy közösségi programokon keresztül támogassa a menekülők beilleszkedését a társadalomba és elősegítse a multikulturális értékek elfogadását. A program keretén belül a debreceni és a bicskei befogadóállomáson közösségi szobákat működtetünk. Közösségi szociális munkatársaink a táborban élők, helyi és külföldi önkéntesek, valamint partnerszervezetek bevonásával közösségi programokat szerveznek a befogadóállomás lakói számára.

Az Egyesület szociális munkásai 2003-ban a Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal bicskei, debreceni, békéscsabai befogadóállomásán, továbbá a nagykanizsai, győri és balassagyarmati közösségi szállón, valamint a budapesti irodában segítették a menekülteket.

A szociális munkások egyéni esetkezelés keretében 430 ügyféllel dolgoztak. A kliensek megközelítőleg 70%-a volt férfi és 30%-a nő. A kliensek 33 különböző országból érkeztek, legtöbben (160) a volt Jugoszlávia területéről, valamint Kamerunból, Afganisztánból, Irakból, Algériából stb. Az ügyfelek összetétele státus szerint az alábbi volt: menekült: 135, befogadott: 140, kérelmező: 68, más státusú: 87. A szociális munkások leggyakrabban információadással, lakhatási gondok megoldásával, munkakereséssel, támogatások igénylésének segítségével, valamint oktatási problémák megoldásával segítették a menekültek társadalmi beilleszkedését.

Közösségi programokban összesen 2928 személy – nagyrészt gyerek – vett részt, összesen 170 klubfoglalkozás keretében.

Regionális kompetenciafejlesztő projekt (CDNP)

Támogató: ENSZ Menekültügyi Főbiztosság Budapesti Regionális Irodája

Egyesületünk egy, a menekültekkel foglalkozó szervezetek regionális hálózatának koordinátoraként is tevékenykedik. A projekt regionális szinten létrehozott egy támogatási rendszert, amely képzési lehetőségeket biztosít 11 közép-európai és balti állam, valamint Ciprus szakembereinek, akik szociális és integrációs szolgáltatásokat nyújtanak nemzetközi védelemre szoruló embereknek.

Projektjeink közvetlen hasznélvezői a kormányzati és nem kormányzati szervezetekben dolgozó, menekültekkel foglalkozó szociális munkások, valamint szociális munkásnak tanuló egyetemi hallgatók. Hozzávetőlegesen 7500 menekült profitált közvetetten a CDNP tevékenységeiből, amelyek a következők voltak:

Öt oktatási csereprogram keretében összesen 19 terepen dolgozó szociális munkás látogatott el egy partnerország intézményébe tapasztalatcsere céljából. Országon belüli tréningek támogatását is magára vállalta a hálózat. Hat helyi kezdeményezés kapott zöld utat a CDNP-től: Bulgária, Csehország, Észtország, Lettország, Litvánia és Szlovénia szervezett gyakorlati és tudományos képzéseket. A Bolgár Vöröskereszt 25 szociális munkás számára nyújtott egy kétnapos képzést, amelyben egyetemi tanárok a menekülteknek nyújtandó szociális ellátásról tartottak előadásokat. A Lett Vöröskereszt három képzést szervezett, amelyeken szociális munkások (összesen 53) különböző menekültügyi témákban tartott szemináriumon vettek részt. Az Észt Menekültügyi Tanács a Tallinni Egyetemmel karöltve a menekültek védelméről tartott előadásorozatot szociális munkásnak tanuló diákok számára.

A csehországi OPU (Menekültek Segélyezéséért Egyesület) négy, egyenként egynapos szemináriumot szervezett kormányzati és nem kormányzati szervezeteknél dolgozó gyakorló szociális munkások részére. A litvániai Kaunas Egyetem 24 gyakorló szociális munkás részére szervezett előadásokat, szemináriumokat és konzultációkat a menekültekkel való foglalkozás sajátosságairól. A szlovéniai GEA 2000 Alapítvány három egynapos szemináriumán egyetemi hallgatók, szociális munkások és önkéntesek osztották meg tapasztalataikat.

A hálózat továbbfejlesztett honlapján hírek, beszámolók és háttéranyagok érhetők el, módot nyújtva arra, hogy partnereink megszerezzék onnan, illetve megosszák egymással a munkájukkal kapcsolatos hasznos információkat.

Ugyancsak 2003-ban készült el és jelent meg „Szociális munka menekültekkel: a felsőoktatásban folyó képzés tantervfelkészítésének minimális követelményei – A Regionális Készségfejlesztő Program ajánlásai” című tanulmányfüzet.

2003. július 1-jétől 2004 július 31-ig tart a CDNP „Szexuális és nemi alapú erőszak megelőzése és kezelése” című projekt, amelynek célja egy hatékony prevenció és megfigyelő rendszer kialakítása 10 közép-európai és balti ország befogadóállomásán. A projektet a PHARE ACCESS 2001 Macro programja finanszírozza. 2003-ban két előkészítő tanácskozással került sor Prágában, illetve Budapesten.

Pedagógus-továbbképzés menekült gyermekek neveléséhez, oktatásához

Támogató: Európai Közösség, Phare program

A Menedék Egyesület az utóbbi években több programban foglalkozott a Magyarországon élő migráns gyerekek oktatásával, akik a sikeres akkreditációs folyamat után, bekerültek a magyar oktatási rendszerbe. Ennek eredményeként szakértőink segítségével összeállítottunk egy harmincórás tananyagot, amely, gyakorlati segítséget nyújt a menekült gyerekeket tanító pedagógusoknak. Kiadtunk egy tanári segédkönyvet és egy „Útmutató” CD-t a külföldi gyerekeket oktató pedagógusok munkájának elősegítésére.

A pedagógus-továbbképzés tematikájának kidolgozása előtt intézménylátogatások során megismertük azokat a budapesti, debreceni, bicskei és békéscsabai iskolákat, ahol nagyobb számban tanulnak menekült gyermekek. Az iskolalátogatás, a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek megfigyelése lehetőséget adott arra, hogy a mindennapos iskolai környezetben, valós élethelyzetekben találkozzunk a diákok és a pedagógusok problémáival. A látogatás során gyűjtött tapasztalatok alapvető kiindulópontjai, meghatározó elemei lettek a továbbképzésnek, és ezen keresztül a hatékonyabb szakmai segítségnyújtásnak.

Két alkalommal tartottunk próbaoktatást 24 tanár részvételével. Arra törekedtünk, hogy az összeállított anyag a valódi kérdések, problémák megoldásához nyújtson segítséget.

A migráns tanulók iskoláztatásának tényleges, tapasztalatokon alapuló megismerése, a hazai és a külföldi iskolakultúra, a pedagógusok pedagógiai kultúrájának összehasonlítása a hazai fejlesztésekhez nélkülözhetetlen segítséget adhat. A magyar iskolarendszert nemzetközi összehasonlításban is jellemző intézményesített szelekció különösen indokolja, hogy a migráns tanulókat is egyre nagyobb számban befogadó közoktatás, illetve a felsőoktatás fejlesztésében helyet kapjon egy olyan tanár-továbbképzési modell, amely a pedagógusokat az alapvető pedagógiai kultúra fejlesztésére alapozva felkészíti a hatékony tanári tevékenységekre.

„Útmutató – menekült gyermekek neveléséhez, oktatásához” – CD-n megjelenő segédanyag

Az elkészült 100 darab CD-t elküldtük a programban részt vevő iskoláknak, illetve azoknak az intézményeknek, ahol regisztráltak több migráns gyereket tanítanak. A CD oktatási tartalmát elérhetővé tettük az Egyesület honlapján, hogy azok is hozzáférjenek, akiknek már nem tudtuk az Útmutatót CD formájában eljuttatni. Terveink szerint az elkészült CD alapja lesz egy jövőbeli multimédiás oktatócsomagnak, amely a pedagógusok egyéni problémakörnyezetének megfelelően, a valós igényekhez igazodó differenciált tartalommal és formában önálló tanulásra is alkalmas lesz.

Szexuális és nemi alapú erőszak megelőzése és kezelése a nemzetközi védelemre szoruló személyeknek Közép-Európában és a balti államokban”

Támogató: Európai Közösség, Phare program

A projekt 10 ország területén valósul meg: Bulgáriában, Csehországban, Észtországban, Magyarországon, Lettországon, Litvániában, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában és Szlovéniában. Annak ellenére, hogy a szexuális és nemi alapú erőszak komoly aggodalomra ad okot térségünkben, a probléma megelőzése és kezelése meglehetősen kevés figyelmet kap.

A projekt célja a szexuális és nemi alapú erőszak megelőzési és kezelési rendszerének létrehozása. A megvalósításra 2004 első felében kerül sor 10 ország befogadóállomásain. A szándék az, hogy a projekt során megszerzett szakértelem és megváltozott hozzáállás révén alkalmassá tegye a részt vevő szervezeteket annak a rendszernek a felállítására, amely megelőzni és kezelni tudja az erőszakot a menekültek szálláshelyén.

A projekt első hat hónapjában (2003. július – 2003. december) két előkészítő tanácskozást rendeztünk Prágában, illetve Budapesten. A tanácskozások célja a téma ismeretanyagának összegzése, valamint a nemzeti koordinátorok terepmunkára való felkészítése volt.

Mentális állapotfelmérés közösségi szállásokon

Támogató: Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal – Biztonságos

Magyarorszáért program

Az Egyesület 2000 januárjától kezdett „utazó” szociális munkásokat alkalmazni, akik kezdetben a Vései Szerződéses Szálláshely lakóinak nyújtottak szociális szolgáltatásokat tanácsadás és esetmunka keretében. A befogadott státusú külföldiek közösségi szállásokra kerülését követve 2002 szeptemberétől három közösségi szállásra (Nagykanizsa, Győr és Balassagyarmat) látogatnak heti rendszerességgel az Egyesület szociális munkásai. A szociális munkások esetmunka során gyűjtött tapasztalatai szerint a közösségi szálláson tartózkodó külföldiek túlnyomó része pszichológiai vagy pszichiátriai szakellátásra szorul. Jogvédő szervezetek beszámolóí alapján ugyanez mondható el az idegenrendészeti őrizetben tartott külföldiekről. A kényszerű bezártság vagy a beszűkült boldogulási lehetőségek megfelelő ellátás, asszisztencia hiányában az ott lakók pszichés-mentális állapotának leromlásához vezetnek.

A konfliktusokat, a kiélezett helyzetekben esetleg bekövetkező tragédiákat kívánta megelőzni ez a projekt, amelynek során pszichiáterek segítségével felmértük a közösségi szálláson, idegenrendészeti fogdán tartózkodó külföldiek mentális állapotát, összesen 8 helyszínen (Győr, Szombathely, Nagykanizsa, Kiskunhalas, Orosháza, Nyírbátor, Balassagyarmat, Budapest Ferihegy). A felmérés eredményeiről összefoglaló jelentés készült, amit eljuttattunk a Belügyminisztériumnak is.

Pszichoszociális segítségnyújtás és közösségi szociális munka menedékkérőknek

Támogató: Európai Közösség, Phare program

A magyarországi befogadóállomásokon 2001 óta működő „pszichoszociális segítségnyújtás” programba az évek során több pszichiáter kapcsolódott be. Ennek a folyamatosságnak a fenntartását tette lehetővé a 2003 szeptemberében elindult ACCESS 2001 Mikro projekt..

A célcsoportot a Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatala által működtetett befogadóállomásokon (Békéscsaba, Bicske, Debrecen) valamint a Határőrség által működtetett jelenlegi egyetlen közösségi szállón (Győr) élő menekültstátust kérelmezők, menekültstátussal, valamint befogadotti státussal rendelkezők képezik.

A program fő tevékenységei: a pszichiátriai ambuláns rendelés, egy pszichiáterekből álló „mobil team” nyújtotta orvosi segítségnyújtás, valamint közösségi szociális munka, amellyel az Egyesület 1999 óta van jelen a menekülttáborokban. A jelenlegi programban két helyszínen (Bicske, Debrecen) egy-egy közösségi munkás szervez napi és heti rendszerességgel programokat, gyerekklubokat, kézműves foglalkozásokat, sportrendezvényeket és kulturális eseményeket a befogadóállomások lakóinak, kortól és nemtől függetlenül. A programok által várhatóan javul a befogadó állomások

lakóinak egymás közötti kommunikációja, kapcsolatépítése. A rendszeres közösségi programok struktúráját és rendezettségét visznek a táborlakók mindennapjaiba, színesebbé és tartalmasabbá teszik a táborlakók életét, s ezzel javítják az életminőségüket, ami pozitívan hat mentális állapotukra is. A közösségi programoknak körülbelül 200 hasznélvezője volt a projekt megvalósításának első felében.

Kísérő nélküli kiskorúak Közép-Európában – nemzetközi kutatás

Támogató: IOM – Nemzetközi Migrációs Szervezet

Az Egyesület koordinálásával 2003 februárja és júniusa között egy hét országra kiterjedő nemzetközi kutatás zajlott le a kísérő nélküli kiskorúak helyzetéről Közép-Európában. A kutatásban a következő országok vettek részt: Bulgária, Csehország, Horvátország, Magyarország, Románia, Szlovákia és Szlovénia.

A kutatást az indokolta, hogy a kísérő nélküli kiskorúak száma növekvőben van Közép-Európa országaiban, és e speciális csoportról nagyon kevés a rendelkezésre álló, szisztematikus tudás, miközben az egyik legsérülékenyebb migráns csoportról van szó: a kísérő nélküli kiskorúak könnyen válhatnak bűncselekmények (embercsempészet, emberkereskedelem, szexuális és más kizsákmányolás) áldozataivá, a kiskorúak e csoportjának növekvő száma pedig a gyerekjóléti és szociális ellátórendszerre is komoly terheket ró. A kutatás kiemelt hangsúlyt fektetett a migrációs adatok alapján felismerhető migrációs trendek megállapítására. A kutatás része volt a vonatkozó politikák, törvények, programok, az érintett szervezetek tevékenységének elemzése, és ezáltal a kísérő nélküli kiskorúak jelenségéhez kapcsolódó problémák, kihívások azonosítása a migránsok minden típusa – tehát nem csak a menedékkérők – tekintetében.

A kutatás során mind a hét részt vevő országban országjelentés készült dokumentumok, statisztikák elemzése, valamint szakértői interjúk alapján. Az országjelentések elkészülte után a kutatók egy kétnapos munkaértekezleten (workshop) vitatták meg az eredményeket. Az országjelentések és a workshop tapasztalatai alapján készült el a kutatási jelentés.

Szociális tanácsadás és jogsegély-szolgálat

Támogató: BM Bevándorlási és Allampolgársági Hivatal – Együtt a belüggyel pályázat

A program keretében a Menedék Egyesület a Magyar Helsinki Bizottsággal együttműködve ingyenes jogi és szociális tanácsadást és képviselést nyújtott a debreceni, a bicskei és a békéscsabai befogadóállomás lakóinak.

A program célja a menekültek és befogadottak társadalmi integrációjának segítése, valamint a menedékjogot kérők jogi képviselése. A program másodlagos célja volt, hogy a Menedék Egyesület és a Magyar Helsinki Bizottság jobban összehangolja tevékenységét, és ezáltal hozzájáruljon ahhoz, hogy a Magyarországra érkező menekültek támogatása hatékonyabbá váljon. A program célcsoportját a menedékkérők, menekültek és befogadottak alkották.

Mivel jelenleg nincs biztosítva a menedékkérők számára államilag támogatott jogi védelem igénybevétele, a program lehetőséget teremtett a befogadóállomásokon tartózkodó menekültek számára, hogy jogi szolgáltatáshoz hozzájussanak. A szociális szolgáltatás célja az ügyfelek magyarországi társadalmi beilleszkedésének a segítése, az életminőségük javítása, valamint az önálló életvitel megteremtésének, majd fenntartásának segítése volt.

Jogi segítségnyújtás során három ügyvéd három hónap alatt 101 ügyben működött közre. Ennek keretében az ügyvédek menedékjogi meghallgatáson vettek részt, beadványt szerkesztettek, jogorvoslati kérelmet írtak, szakértőkhöz fordultak, illetve kérték szakértő bevonását, továbbá más államigazgatási szervek előtt jártak el ügyfeleik érdekében. Szociális segítségnyújtás során a debreceni és a bicskei befogadó állomáson dolgozó szociális munkások három hónap alatt 51 ügyben nyújtottak segítséget, így a hozzátartozókkal együtt 78 személy volt a szolgáltatás hasznélvezője. A befogadóállomások lakói leginkább munkahelykeresésben, albérletkeresésben, támogatások igénylésében, önkéntes hazatérésben, elhelyezési problémák megoldásában kérték a szociális munkások segítségét.

Felnőttképzési központ a migránsokért

Támogató: Soros Alapítvány

Az Egyesületet felnőttképzési intézményként, a jelenleg projektszerűen futó képzéseit – a szociálismunkás- képzést, pedagógus-továbbképzést és a tolmácsolást – pedig felnőttképzési programként akkreditáltatjuk. A képzési programok a migránsokkal kapcsolatba kerülő intézményi környezet dolgozóinak szólnak, így a képzések a migránsok magyarországi helyzetének, létfeltételeinek, valódi érvényesülési esélyeinek javítását fogják szolgálni.

Az Egyesület akkreditált képzéseinek egy része pontszerző képzés lesz, más részüket az egyes minisztériumokkal kötött szerződések keretében kínálnánk az adott szaktárca által lefedett területeken dolgozók számára.

Menekült gyerekek és helyi fiatalok közös programja

Támogató: Fővárosi Önkormányzat

Az Egyesület fontos célja a Magyarországon élő és itt letelepedni szándékozó menekültek társadalmi integrációjának segítése. A célcsoportunk egyik fontos szegmensét képezik a gyerekek. Több szakmai program mellett fontosnak tartjuk, hogy szervezett közösségi programokon keresztül oldjuk a gyerekek beilleszkedési nehézségeit, amit az új ország, az új környezet, az új kultúra ismeretének hiánya okoz. Egyesületünk, felismerve a speciális szükségletet, már a Fővárosi Önkormányzat támogatása előtt is rendszeresen szervezett Budapesten élő, többségben menekültstátussal rendelkező gyerekeknek egynapos kirándulásokat, kulturális programokat azzal a céllal, hogy jobban megismerjék új otthonukat: Budapestet és környékét: A folytonosság fenntartását segítette a Szociálpolitikai és Lakásügyi Bizottság először 2002-ben nyújtott támogatása. Ezt követően 2003-ban Egyesületünk pályázatát ismét támogatásra érdemesnek találták. Így vált lehetővé, hogy az eddigi tapasztalatainkra építve egy új, minőségében magasabb színvonalú gyerekprogram-sorozatot szervezhettünk.

A programba bekapcsolódott a Németh László Gimnázium is, hiszen a program célja az volt, hogy 8–18 éves, a Bicskei Befogadó Állomáson és a budapesti Vöröskereszt Menekültszállóján élő menekült gyerekek helyi fiatalokkal – a kulturális, etnikai különbözőségekre, a toleranciára és empátiára nyitott középiskolásokkal – együtt, közös élmények során fedezzék fel a magyar kultúra értékeit.

A három hónapig tartó program öt rendezvénye több szempontból is sikeres volt. A rendezvényeken átlagosan 50 gyerek vett részt, de volt olyan rendezvényünk is, mint például az állatkerti látogatás vagy a Vígyszínházi előadás, amibe 70 fő kapcsolódott be.

Nyári tábor Balatonfenyves 2003. július 28. – augusztus 03.

Támogató: MKB – Euroleasing Rt., Novartis Rt., GYISM, Fővárosi Szociális Közalapítvány

A Menedék Egyesület 1999 óta szervez menekült gyerekek számára nyári táborokat. Az elmúlt nyáron ötödszörre sikerült Egyesületünknek az 5 és 16 év közötti gyermekek nyári üdülését megszerveznie. A résztvevők többsége táborból kiköltözött, Budapesten lakó szülők gyermeke volt, de voltak olyanok is, akik a debreceni befogadóállomásról, illetve a nagykanizsai közösségi szállásról érkeztek. Sokan közülük már a korábbi nyári táborokból ismerték egymást, de szívesen és barátságosan fogadták új társaikat, akik így gyorsan és könnyedén illeszkedtek be a csoportba. 2003-ban a balatonfenyvesi gyermeküdülőben – a Balaton közvetlen közelében – sikerült a nyári tábort lebonyolítanunk. A csoport 50 gyermekből és 12 kísérő felnőttből (a Menedék Egyesület munkatársaiból) állt.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

1. A könyvvitel módja: egyszeres.
2. A programokba 10 önkéntes kapcsolódott be.
3. Vezető tisztségviselők juttatásban nem részesültek.
4. Az Egyesület a 2003. év folyamán költségvetési támogatásban nem részesült.

A Menedék Egyesület tagsága elfogadta a 2003. évi tevékenységről készült közhasznúsági jelentést.

Sik Endre
elnök